

služek za vsa svoj trdn in svojo skrb! Sedaj pa vprašajmo: Koliko živine pa se proda po ceni, ki bi pressegala 80 h. Mno lahko odgovorimo, da so take visoke cene le izredne, redno pa mora kmet prodajati svojo živino pod škodo! Meščani torej zahtevajo propad in uničenje kmeta, ako zahtevajo takih sredstev, vsled katerih bi se cena kmečki živini zopet povišala! Meščani nimajo pravice, da se njihove razmere zboljšajo na škodo kmetov! To je grda politika, ki hoče sebe rešiti s tem, da drugega ngomobi!

Mesarji pravijo tudi, da v Avstriji ni dovolj živine, in da se tudi vsled tega morajo odpreti meje tuji živini. Uradna poročila pa zatrjujejo, da je v Avstriji dovolj živine in da je tožba mesarjev neopravičena. Toda to je res, da živinoreja v Avstriji ne napreduje dovolj, in to si morajo kmetje zapomniti! Uradna poročila namreč pravijo: L. 1880 je bilo v Avstriji živine 8.584.077 komadov, l. 1890 pa 8.643.936 in leta 1901 pa 8.736.096 komadov. Očividno je torej, da živinoreja vsaj glede števila ne napreduje v Avstriji zelo hitro. Toda neumestno pa bi bil ugovor, češ: Število živine v Avstriji počasi narašča, a število istih, ki jedo meso, pa naglo. Oboje je res! Toda znano pa nam je tudi, da je Avstrija prej mnogo živine morala izvažati, ker doma ni našla kupcev, v zadnjih letih pa je izvoz avstrijske živine še jako majhen, ker se najdejo kupci v domovini.

Toda meščani bodo rekli: Meso pa je vendar vedno dražje! Tega pa niso krivi kmetje, ampak mesarji in mešetarji. Znano in dokazano je, da mesarji delajo z velikimi procenti. Ti procenti se dajo samo tako razložiti, da imajo mesarji (po večjih mestih) svoje mešetarje, ki jih morajo plačevati, in da tudi njih lasten zaslužek ni majhen. Veščaki pravijo, da srednjeveliki mesarji ves izkup govejega mesa smejo smatrati kot čisti dobiček, kajti uprava se jim plača z izkupom takozvane male živine (tele, prašiči, ovce itd.)

Meščani naj delajo torej na to, da se bodo odpravili mešetarji ali mejkupci in da bodo mesarji zadovoljni tudi z majhnim zaslužkom, kmete pa naj puste pri miru, kajti oni se vedno nimajo z živinorejo istega dobička, kakor si ga zaslužijo.

Za kmeta pa velja zlasti nauk: Povzdigni svojo živinorejo po številu in kakovosti ter pogumno brani svoje koristi tudi nasproti meščanom!

Politični ogled.

Državni zbor. Dne 5. t. m. so stavili naši poslanci sledeče interpelacije: poslanec Robič zaradi postaje v Sterntalu pri Ptuj, poslanca dr. Korošec in dr. Voušek zaradi upokojenja Slovencev pravičnega vsenčlilšč. prof. Frischaua. — Zadnji petek je bil za avstrijske kmete zanimiv dan v državnem zboru. Kmečki poslanci, na čelu jim tirolski katoliški poslanec Haueis, so zahtevali, da se ne ugodi zahtevi meščanov, naj se odpre meja za srb-

„Zasledoval sem ga že cel teden in hodil sem čakati nanj, kakor na zajca“, nadaljuje Primož. „Povem vam, da se res ovađuh klati okoli pri nas! Ali ga še niste opazili? Pojdite tam doli za kapelo, tam ga bote danes našli. On riše ceste, vasi, bližnji grad in sploh vse, kar se vidi. Jaz sem ga več dni natančno opazoval.“

„Morda se pa le motite, Primož“, ugovarja mu župan.

„Kaj se bom motil? Ko bi bil pošten človek, prišel bi v vas, povedal, kdo da je, kaj da hoče. A on se vedno skriva in ne pride v nobeno hišo. Glavo stavim, da je to ovađuh, ki so ga poslali sovražniki tam od Laškega in vama, da ima že načrtane vse naše ceste ter da vé za vsak kot, kam bo primernejše postaviti vojske in kanone. To vse bo prodal za drage denarje, kajti vojak je moral človek biti, da vé, koliko je vredno, ako so vojaku znana pota, kamor ima priti. Ali se več ne spominjate, koliko so leta 1866 vzlasti na laški meji prišli naši vojaki takih ovađuhov?“

Po teh pojasnilih se je tudi županu stvar dozdevala verjetnejša. Premišljeval je, praskal se za ušesi ter naпослед rekel:

„No, kaj pa mislite, da imata storiti?“

„Zgrabiti sleparja in izročiti ga gosposki, nič drugega ne! Vprašam vas, ali hočete vi vzeti nase vso odgovornost, ako se zvé, da so vas opomnili na nevarnost, a vi niste ničesar storili, da bi jo zabranili?“

„Toda jaz — jaz — tega vendar ne morem sam storiti“, opravičuje se župan.

(Konec prihodnjic.)

sko in ruumnsko živino ter prepove izvoz avstrijske živine v Nemčijo, ker bi s tem naši živinorejci škodo trpeli. Poljedelski minister, grof Auerperg, se je tudi zavedal enkrat svoje naloge ter se postavil ob stran kmečkih poslancev. Njihovo zahtevo je odobrila večina zbornice. Prihodnja seja bo jutri, dne 12. t. m.

Novi vojni stroški. V torek je povedal domobranski minister v posl. zbornici, da namerava ustanoviti vojna uprava petnajst topničarskih polkov za domobranstvo, in sicer bi dobilo naše domobranstvo osem, ogrski honved pa sedem takih topničarskih polkov. Vseled tega bi bilo neizogibno tudi zvišanje števila novincev. Stroške za take domobranske topničarske polke pa bi nosili totranska državna polovica zase, a ogrska državna polovica za svoje honvedske topničarske polke pa tudi zase. Naša državna polovica bi bila pri tem za kake štiri in pol milijone kron na dobičku, ker bi se stroški za nameravane nove topničarske polke ne plačevali iz skupnih vojnih kreditov. Domobranski minister pa je opomnil, da se bo vse to zgodilo, ako bodo Ogrji v to privolili. Pred leti, ko je bil še grof Tisza ogrski ministrski predsednik, so Ogrji sami želeli dobiti za svoje honvede posebno artilerijo. Zdaj pa, ko se hoče tudi našim domobranskim polkom dati to, kar bi imeli honvedi, so postali Ogrji drugega mnenja, in se, kakor se čuje, odločajo upirajo proti ustanovitvi honvedskih topničarskih polkov in sploh proti vsakemu povišanju vojnih stroškov. Ako se jim to posreči, jim bomo morali biti mi nekako hvaležni. Pri vsem tem ostane pa vendarle značilno, da se v naši državi vedno le to zgodi, kar hočejo Ogrji in nikdar kar bi hoteli mi.

Dvotretjinska večina za spremembo volilnih okrajev. Kakor je znano, se Čehi in Jago-slovani kakor tudi nekatere druge parlamentarne stranke odločno upirajo proti določitvi, ki se naj sprejme v novo volilno preosmovo in po kateri bi bila za vsako spremembo kakega volilnega okraja potrebna dvotretjinska večina. To dvotretjinsko večino zahtevajo namreč Nemci, ki hočejo za vse večne čase ohraniti vse krivice, katere so bodo vsled nove volilne preosmve godile nemškimi in posebno pa slovanskim narodnostim. Vlada se trudi, da bi dosegla tudi v tem pogledu kak kompromis in da bi na ta način prej ko prej spravila volilno reformo pod streho. Nasvetovala je baje strankam, naj bi se vsprejela določba, vsled katere bi morale ostati pri sedanjih razdelitvi volilnih okrajev vsaj osemnajst let. Nemške stranke so se te dni s to zadevo bavile, a sklenile so, da odklanjajo vsak kompromis. Nemški krščanski socijanci se pa baje še niso odločili. O Poljaki pa se govori, da se ne protivijo takemu kompromisu.

Naš cesar bo obiskal začetkom novembra Prago.

Nemci proti Poljakom. V zadnjem času se je razširila po listih vest, da pruska vlada, da bi čim prej temeljito ponemčila in uničila Poljake, namerava izdati novo postavo, po kateri bi se Poljaki mogli prisiliti, da prodajo svoja posestva Nemcem. Ta vest je povzročila veliko razburjenje, zatoraj je pruska vlada hitro razglasila, da to poročilo ni resnično. — Resnična pa je vest — potrdil jo je sam poznanski nadškof Stabilewski — da je bil zaman ves trud prevz. nadškofa, da bi prusko vlado naklonil k temu, da bi se poljski otroci mogli učiti krščanskega nauka v materinem jeziku.

Preganjanje nemških Poljakov. Nemška vlada hoče s kruto silo zatreti gibanje Poljakov proti novi nemški šolski postavi, ki sili poljske otroke udeleževati se nemškega pouka v verouku. Državna pravdnistva so vložila v tej zadevi polno tožbo proti uradnikom, govornikom in poljskim staršem zaradi odpora proti državni oblasti. Policija je pri uglestem tovarnarju Vrzesinskem zaplenila 10.000 razglasov, kjer so se pozivljali Poljaki na splošni bojkot nemških šol, ki bi se naj pričel 17. oktobra. Posledica tega bo seveda nebroj žrtv nemškega barbarstva.

V Perziji je proglasil šah ustavo. Pri tej priliki je prišlo do nemirov, katere so uprizorili nasprotniki ustave. Toda sedaj je, kakor se sliši, že nastal mir.

Razne novice.

* Duhovske vesti. Prestavljena sta č. gg.: o. Pij Vakšelji iz Ptuja v St. Vid pri Ptuj, o. Bernardin Šalamun iz St. Vida k Sv. Trojici v Haložah. — Nevarno zbolel je čast. gosp. Franc Markovič, župnik pri Sv. Barbari v Haložah. Priporoča se v molitev!

* V bogoslovje v Mariboru so sprejeti sledeči gg. v I. letnik: Baznik Ivan od Sv. Križa pri Kostanjevici, Erhatič Martin od Sv. Leuarta pri Vel. Nedelji, Geratič Ivan od Sv. Benedikta v Slov. gor., Kranjc Josip od Sv. Andraža nad Polzelo, Lasbacher Anton od Negove, Skok Peter iz Trnove pri Gorici, Škofič Marko od Sv. Martina pod Vurberkom, Šoba Alojz iz Ptuja, Zmazek Franc iz Ljutomera, Žagar Ivan od Sv. Petra v Sav. dolini.

* Inženier g. Lupša je prišel iz Siana v Aziji v svojo domovino za nekaj mesecev na dopust. O svojih dogodljajih je obljubil v večjih mes-tih predavati.

* Šef generalnega štaba Beck namerava v kratkem stopiti v pokoj.

* Trgatev se je začela, to naznanja pokanje topičev, to čutimo pa tudi mi, kajti naši dopisniki so nam minoli teden zelo malo poročali. Mi jim pa to radi odpustimo, ker vemo, da mora kmet, poseba pa vinogradnik lepe jesenske dneve pridno porabiti. Zato pa bodo tem bolj pridno dopisovali, ko bo nujno opravilo dokončano. Zato pa želimo še mnogo lepih jesenskih dni!

* Govorite povsod slovenski! Pri nas se slišijo večkrat pritožbe, da ne znajo uradniki slovenskega jezika. Skoraj po vseh uradih se nastavlja trdi Nemci. Slovenski uradniki, sinovi našega n. roda, pa ne dobijo tukaj službe. Tega smo sami krivi! Saj je znano, kako se slijo Slovenci, posebno kmečko ljudstvo, govoriti v uradu nemško. S tem nemškim govorjenjem ne samo naredite naroden greh, ampak tudi s tem škodujete svojim lastnim sinovom, katere učejo pri nas v službo sprejemati, ker si oblasti mislijo, saj itak ljudje nemški govorijo, zato ne rabimo slovenskih uradnikov. Če pa bi vsak Slovenec govoril v uradu slovenski, bi kmalu uvidela vlada in pa tudi dotični nemški uradniki sami, da spadajo na to mesto slovenski uradniki. Tako bi prišli naši sinovi do boljšega kruha. Torej, Slovenci, ne škodujmo si sami, ampak govorimo povsod in vedno slovenski!

* Občinski računski zaključek. Finančna ravnateljstva zahtevajo od nekaterih občin, da se jim predloži letni računski zaključek. Ta zahteva pa je glasom odločbe upravnega sodišča od 9. decembra 1903, števil. 12.730 popolnoma neopravičena. Občine so namreč dolžne dajati državnim oblastim razna pojasnila, toda ne taka, ki se tičejo njih premoženjske uprave.

Mariborski okraj.

m Osebna vest. Avskultant pri okrožnem sodišču v Mariboru g. dr. Ivan Vuk je prestavljen v Novomesto. Tako prestavljajo naše sinove uradnike na Krajsko, k nam pa pošiljajo Nemce, ki našega jezika in našega ljudstva ne razumejo.

m Kamnica pri Mariboru. Dne 6. vinotoka t. j. v soboto zvečer okoli 9. ure je tukaj neki neznan lopov nameraval zažgati škedenj natlačeno poln senu g. Martine-a, trgovca v Mariboru. Vrata na škedenju so imele pri enem koncu luknjo, da je seno ven molelo. Tam začne požigalec zažigati. To pa zapazi bližnji gostilničar g. Anton Vogrinec skozi okno svoje gostilne. Vzame luč in gre ven gledat. Ko ga zapazi požigalec, ki je pred vratmi čepel in zažigal, zbeži na poti v smeri za kamniškimi potokom. Vogrinec teče za njim nekaj časa, pa ga ne dobi, zato se je precej vrnil, da pogasi že nastali ogenj, kar se mu tudi posreči. Tukaj je res bil g. Vogrinec rešitelj Kamčke vasi, da ni nastal veliki požar, ker so v bližini lesena poslopja. Pred enim mesecem je tukaj viničarija g. Švigel-na (nekadaj Hitenbrenerjevo posestvo) do tal pogorela. Prihiteli so na pogorišče tudi naši „fajerberi“. Domov vračajoč so pa zelo hajjali.

m Zg. Duplek. Posestnik Mihael Haler iz St. Petra pod Mariborom je peljal z dvema konjema jabolka čez tukajšnji brod. Eden konj se ustraši in potegne drugega z vozom vred, na katerem je sedel posestnik in dninarica Marija Gumazoj, v Dravo. Prevoznik Šantl je hitro prišel na pomoč s čolnom in se mu je posrečilo rešiti Halerja in dninarico iz deročih valov. Pri tem je skoraj sam ponesrečil, ker sta se oba prišla čolna na eni strani. Na to je prevoznik poskušal še rešiti konje, ki so plavajoč vlekli voz. Posrečilo se mu je spraviti konje na majhen otok. Tukaj pa je zopet isti konj zdivjal in zopet je vse šlo v vodo, kjer je vse izginilo, konja in voz. Haler ima okoli 1700 K škode. Brez pomoči vrlaga prevoznika bi še bil tudi sam utonil.

m Iz šentlenarškega okraja. Vsi smo osupnili, ko smo čitali v zadnjem „Slov. Gospodarju“, da je prišel g. notar pridružil novi liberalni